

Veelgestelde vragen - Toekomstvisie Harkstede

Algemeen over het project Harkstede

Waarom wordt er gewerkt aan de toekomst van Harkstede?

Het Woldmeer wordt uitgebreid en rond het meer komen nieuwe woningen. Daardoor groeit het aantal inwoners. Dat heeft gevolgen voor bijvoorbeeld winkels, zorg, sport, verkeer, groen en plekken om elkaar te ontmoeten.

Daarom kijken de gemeente Midden-Groningen, gemeente Groningen en Bureau Meerstad samen met inwoners, ondernemers en organisaties naar de toekomst van Harkstede en omgeving.

Wat is de toekomstvisie 'Hart voor Harkstede'?

'Hart voor Harkstede' is een ruimtelijke visie voor Harkstede en omgeving richting 2050. In de visie staan de ambities voor de toekomst van het dorp. Bijvoorbeeld voor het dorpshart, voorzieningen, groen en natuur, recreatie, sport, wonen en de verbinding met het Woldmeer. De gemeenteraad van Midden-Groningen heeft in juni 2025 ingestemd met de visie en daarbij een amendement aangenomen. De visie is de basis voor de verdere uitwerking van de plannen.

Wat is al besloten en wat nog niet?

De gemeenteraad van Midden-Groningen heeft de ambities uit de toekomstvisie vastgesteld. Daarmee ligt de richting vast.

Hoe die ambities precies worden uitgewerkt, staat nog niet vast. We onderzoeken bijvoorbeeld waar voorzieningen, groen, verbindingen en andere functies een plek kunnen krijgen. Daarbij kijken we naar wat ruimtelijk mogelijk, maatschappelijk wenselijk en financieel haalbaar is. Inwoners, ondernemers en organisaties denken hierover mee.

Wat is een ruimtelijk perspectief?

Met alle inbreng maken we een ruimtelijk perspectief. Dat bestaat uit kaarten of tekeningen die laten zien hoe Harkstede zich in de toekomst kan gaan ontwikkelen. Daarop staat bijvoorbeeld waar ruimte kan komen voor groen, sport, winkels, verkeer en plekken om elkaar te ontmoeten. Het ruimtelijk perspectief is nog geen definitief plan en legt nog niet alles vast, maar geeft een duidelijke richting. Zo blijft er ruimte om later dingen aan te passen. We kijken ook of de plannen mogelijk en betaalbaar zijn.

Welke gebieden worden verder uitgewerkt?

We werken aan zes ontwikkelgebieden: Dorpshart en haven, Landschapspark, Ecologische zone, Sportpark, Dorpspark en Verbinding Woldmeer.

Meedenken en participatie

Hoe kunnen inwoners en andere betrokkenen meedenken over de plannen?

Inwoners, ondernemers en organisaties worden op verschillende momenten betrokken. Er zijn werkbijeenkomsten per ontwikkelgebied en brede dorpsbijeenkomsten. Daar kunnen deelnemers ideeën, wensen, aandachtspunten en zorgen meegeven.

Via de website en nieuwsbrief houden we iedereen op de hoogte van de voortgang en nieuwe mogelijkheden om mee te denken.

Wat gebeurt er met de inbreng van inwoners?

We gebruiken de ideeën, wensen en zorgen van inwoners bij het verder uitwerken van de plannen. We leggen zo goed mogelijk uit wat we met de inbreng hebben gedaan.

Niet alles kan worden overgenomen. Soms spreken wensen elkaar tegen of is iets technisch, financieel of ruimtelijk niet haalbaar. Sommige ideeën zijn al heel concreet en passen beter bij een latere fase.

Tijdens de dorpsbijeenkomst laten we zien wat inwoners hebben ingebracht, wat we daarmee hebben gedaan en waarom bepaalde ideeën wel of niet zijn verwerkt. Alle inbreng nemen we ook mee in de rapportage voor de bestuurders.

Wordt het participatieproces ook geëvalueerd?

Ja. In augustus hebben we deelnemers van de werkgroepen met een vragenlijst per mail gevraagd hoe zij de participatie tot nu toe ervaren. We gebruiken de uitkomsten om te bekijken wat goed gaat en wat we in het vervolg nog kunnen verbeteren. De resultaten hiervan delen we ook in de nieuwsbrief en tijdens de dorpsbijeenkomst.

Dorpshart, winkels en voorzieningen

Waarom wordt gekeken naar een uitbreiding van het dorpshart aan de noordkant van de Hoofdweg?

Zo kan een verbinding ontstaan tussen het bestaande dorp, de Borgstee en de toekomstige buurten aan het Woldmeer. Ook is hier ruimte om winkels, zorg, ontmoeten en andere voorzieningen bij elkaar te brengen.

Waarom wordt onderzocht of winkels en andere voorzieningen bij elkaar kunnen komen?

De belangrijkste vraag is hoe we de voorzieningen in het dorp behouden. De verwachte groei van Harkstede biedt juist de kans om de huidige voorzieningen toekomstbestendig te maken voor het dorp Harkstede.

Uit onderzoek van BRDG blijkt dat het voor de toekomst van de voorzieningen belangrijk is om dagelijkse voorzieningen bij elkaar te brengen. Denk aan de supermarkt en andere winkels. Voorzieningen kunnen zo van elkaar profiteren en zijn voor bezoekers makkelijker te combineren.

Waarom kan de supermarkt niet uitbreiden op de huidige locatie?

Op en rond de huidige locatie van de supermarkt is niet genoeg ruimte om verschillende voorzieningen bij elkaar te brengen. Daarom onderzoeken we andere mogelijkheden voor de supermarkt en andere voorzieningen.

Wat betekent de groei van Harkstede voor de bestaande winkels en voorzieningen?

Door de woningbouw groeit het aantal inwoners. Daarom onderzoeken we ook of het huidige aanbod, de locaties en bereikbaarheid van winkels en voorzieningen in de toekomst voldoende zijn.

Zowel de huidige inwoners als nieuwe inwoners van het dorp moeten winkels en andere voorzieningen in Harkstede gemakkelijk en veilig kunnen bereiken. In de ruimtelijke uitwerking maken wij onderscheid in fiets-, wandel-, vaar- en autoverbindingen.

Waarom zijn zichtlijnen belangrijk in de plannen voor Harkstede?

Zichtlijnen helpen om belangrijke plekken in het dorp herkenbaar en goed vindbaar te maken. Zicht op voorzieningen (winkels, zorg, openbaar vervoer en parken), de molen, het historische lint, etc. dragen bij aan de identiteit van Harkstede.

Zicht op winkels en horeca vanaf de weg of looproutes trekken meer bezoekers en zorgen voor een hogere omzet voor ondernemers. Dit verbetert de toekomstbestendigheid van deze voorzieningen.

Verbindingen en verkeer

Waarom zijn goede verbindingen tussen het dorp, De Borgstee en het Woldmeer belangrijk?

Het uitgangspunt is dat het bestaande dorp en de toekomstige buurten aan het Woldmeer samen één dorp vormen. Daarom kijken we naar goede verbindingen. De verbinding van noord naar zuid verbindt De Borgstee, het dorpshart en het Woldmeer met elkaar. De verbinding van oost naar west verbindt de groene gebieden rond Harkstede met elkaar. Samen onderzoeken we hoe we deze verbindingen verder kunnen uitwerken.

Hoe wordt rekening gehouden met verkeer en verkeersveiligheid?

Verkeersveiligheid op en rond de Hoofdweg is een belangrijk aandachtspunt bij de verdere uitwerking. Vooral een goede en veilige verbinding tussen beide kanten van de Hoofdweg is belangrijk voor de verbinding tussen het bestaande dorp, het dorpshart en het Woldmeer. Hoe de Hoofdweg daarvoor precies moet worden ingericht, wordt verder onderzocht.

Woningen en bestaande bebouwing

Moeten er woningen of gebouwen verdwijnen voor de plannen?

Sloop of aankopen van woningen aan de Hoofdweg kan alleen als eigenaren van woningen willen verkopen. We hebben dit vaker aangegeven en blijven herhalen: er vindt geen gedwongen sloop plaats in Harkstede.

We hebben wel een opgave rondom de Hoofdweg. De opgave is om ervoor te zorgen dat een toekomstig winkelcluster op een goede manier te bereiken is en zichtbaar is vanaf de Hoofdweg. Daarbij is het ook belangrijk om een goede en veilige verkeersverbinding te hebben van verkeer vanuit de Borgstee tot aan het Woldmeer. Daarover praten we met elkaar in de werkgroep Dorpshart.

Is al bekend wat er met bestaande gebouwen en locaties gaat gebeuren?

Nee. In deze fase onderzoeken we hoe de verschillende gebieden in de toekomst kunnen worden ingericht. Daarbij wordt ook gekeken naar bestaande gebouwen en functies. Dat betekent niet dat iedere locatie die in een schets of zoekgebied staat automatisch verandert. De concrete uitwerking en eventuele gevolgen voor afzonderlijke locaties volgen in een latere fase.

Haven en vaarverbinding

Waarom komt er een vaarverbinding tussen het Woldmeer en Harkstede?

Zodat Harkstede ook vanaf het Woldmeer bereikbaar wordt. De haven kan daarbij een schakel vormen tussen het Woldmeer, het dorpshart en recreatieve routes in en rond Harkstede.

Hoe de vaarverbinding en haven precies worden ingericht, wordt verder uitgewerkt.

Waarom is een sluis nodig?

Het Woldmeer en het water bij Harkstede hebben verschillende waterpeilen. Om met een boot van het Woldmeer naar Harkstede te kunnen varen, is daarom een sluis nodig.

Voor de waterrecreant is het van belang dat de sluis makkelijk bedienbaar is, zodat dit niet als obstakel wordt gezien. Daarnaast moet Harkstede natuurlijk aantrekkelijk genoeg zijn om naartoe te varen. Bijvoorbeeld door een aantrekkelijke haven en voorzieningen of activiteiten in de omgeving.

Wat moet de haven toevoegen aan Harkstede?

De haven is bedoeld als verbinding tussen Harkstede en het Woldmeer. Het is meer dan alleen een plek voor boten. De haven kan ook bijdragen aan recreatie, ontmoeting en een aantrekkelijk dorpshart.

In de verdere uitwerking onderzoeken we welke functies bij de haven passen en hoe de haven goed kan aansluiten op het dorp, het Woldmeer en de andere ontwikkelgebieden.

Water en waterkwaliteit

Welke rol speelt waterberging in de plannen?

Het Woldmeer is niet alleen bedoeld voor recreatie. Het heeft ook een belangrijke functie bij het opvangen van veel regenwater. Als er in korte tijd veel regen valt, moet het meer tijdelijk ongeveer 50 centimeter extra water kunnen opvangen.

Daarom wordt het Woldmeer aangelegd met een oppervlakte van circa 350 hectare (ongeveer 500 voetbalvelden). De grootte en inrichting van het meer zijn afgestemd op deze waterbergingsopgave en is in overeenstemming met de wensen van waterschap Hunze en Aa's. Ook rond het bestaande lint van Harkstede is aandacht nodig voor de afvoer van regenwater bij hevige buien. Bij het maken van het ruimtelijk perspectief houden we daar rekening mee.

.

Hoe zorgen we voor een goede waterkwaliteit in de toekomstige haven?

Goede waterkwaliteit is een belangrijk uitgangspunt bij het ontwerp van de haven. Het water moet voldoende blijven stromen. Regenwater en grondwater worden aan- en afgevoerd, zodat het water niet lang stilstaat. Ook natuurlijke oevers met riet kunnen helpen om de waterkwaliteit goed te houden. Het watersysteem wordt nog verder uitgewerkt. Als dat nodig is, nemen we extra maatregelen. Het waterschap houdt de waterkwaliteit in de gaten.

Wat is kwel en hoe voorkomen we overlast?

Kwelwater is grondwater dat vanuit het Woldmeer via de bodem naar de omgeving kan stromen. Het waterpeil van het Woldmeer ligt straks namelijk hoger dan dat van de omliggende watergangen. Om te voorkomen dat bestaande gebouwen in Harkstede hierdoor te nat worden, vangen we dit water op en voeren we het af via een speciale watergang: een kwelvaart. In het bestaande deel van Meerstad wordt zo'n systeem al succesvol gebruikt.

Planning en vervolg

Waar staan we nu en wat gebeurt er de komende tijd?

De ambities zijn vastgelegd in de toekomstvisie. Nu werken we deze samen met inwoners, ondernemers en organisaties verder uit tot een ruimtelijk perspectief. Daarna wordt het ruimtelijk perspectief afgerond en aangeboden aan de gemeenteraden van Midden-Groningen en Groningen. In volgende fases worden onderdelen verder onderzocht en uitgewerkt tot concrete plannen. Daarbij onderzoeken we wat ruimtelijk mogelijk, maatschappelijk wenselijk en financieel haalbaar is. Pas dan wordt duidelijk wat precies wordt uitgevoerd en wanneer.

Wanneer begint de uitvoering van de plannen?

Het ruimtelijk perspectief is nog geen definitief bouw- of uitvoeringsplan. Het geeft richting aan de verdere ontwikkeling. Daarna moeten onderdelen verder worden onderzocht en uitgewerkt. De ontwikkeling van Harkstede en omgeving is een proces voor meerdere jaren. Pas in volgende fases wordt per onderdeel duidelijk wat daadwerkelijk wordt uitgevoerd, wanneer dat gebeurt en wat daarvoor nodig is.

Waar kan meer informatie vinden?

Op de website van het project vindt u onder andere de toekomstvisie, onderzoeken, nieuwsbrieven en verslagen en presentaties van bijeenkomsten. De informatie wordt tijdens het project verder aangevuld.

Heeft u een vraag, idee of aandachtspunt over de toekomst van Harkstede en omgeving? Dan kunt u contact opnemen met het projectteam via toekomstvisieharkstede@midden-groningen.nl.